

Pravo na prigovor savesti u Republici Srbiji

Pravo na prigovor savesti u Republici Srbiji je ustavno pravo, te ne može biti ograničeno zakonima ili uredbama.
Član 45. Ustava Republike Srbije:

Lice nije dužno da, protivno svojoj veri ili ubeđenjima, ispunjava vojnu ili drugu obavezu koja uključuje upotrebu oružja.

Lice koje se pozove na prigovor savesti može biti pozvano da ispuni vojnu obavezu bez obaveze da nosi oružje, u skladu sa zakonom.

Pravo na prigovor savesti je bliže uređeno [Zakonom o civilnoj službi](#).

Da biste ostvarili pravo na civilno služenje vojnog roka u Srbiji na osnovu prigovora savesti, potrebno je slediti ove korake:

1. Podnošenje zahteva za prigovor savesti

- Nakon što vojni obveznik dobije poziv za služenje vojnog roka, ima pravo da podnese pisani zahtev za civilnu službu teritorijalnom organu Ministarstva odbrane. Ovaj zahtev mora biti podnet u roku od osam dana od prijema poziva, a u njemu obveznik navodi da, iz verskih, moralnih ili drugih razloga savesti, ne želi da služi vojsku sa oružjem.

2. Obavezna dokumentacija

- Uz zahtev za civilnu službu, vojni obveznik mora da priloži:
 - Dokaz o obrazovanju i stručnim kvalifikacijama (npr. diplome ili sertifikate).
 - Lekarsko uverenje koje potvrđuje sposobnost za rad u civilnoj službi.
 - Dokaze koji potvrđuju da obveznik ispunjava uslove iz člana 5 zakona (npr. da nije imao dozvolu za nošenje oružja ili nije bio osuđivan za krivična dela)

Pravo na prigovor savesti nema lice:

- 1) koji je posedovao ili poseduje dozvolu za nošenje ili držanje oružja;
- 2) koji je podnosio ili je podneo zahtev za nošenje ili držanje oružja;
- 3) koji je pravnosnažno osuđivan za krivično delo koje se goni po službenoj dužnosti kao i za krivično delo ili prekršaj sa elementima nasilja koji se gone po privatnoj tužbi;
- 4) koji se bavio ili se bavi prodajom ili popravkom oružja ili municije;
- 5) protiv koga je pokrenut ili se vodi krivični postupak za krivično delo koje se goni po službenoj dužnosti;
- 6) koji je prekršajno kažnjavan i osuđivan za izazivanje ili učestvovanje u neredima i tučama;
- 7) ako je registrovan kao vlasnik ili kolekcionar vatrenog ili trofejnog oružja;
- 8) ako je član lovačkog, streljačkog, streličarskog ili drugog kluba, društva ili udruženja koje u svojim aktivnostima ima upotrebu hladnog ili vatrenog oružja ili je to bio u periodu od godinu dana pre podnošenja zahteva;

3. Postupak odlučivanja o zahtevu

- Nakon što teritorijalni organ zaprimi zahtev, šalje ga Komisiji za civilnu službu u roku od tri dana. Komisija zatim ima 30 dana da donese rešenje o prihvatanju ili odbijanju zahteva.
- U slučaju odbijanja zahteva, obveznik ima pravo na žalbu Drugostepenoj komisiji u roku od osam dana. Drugostepena komisija odlučuje po žalbi u roku od 30 dana, a njena odluka je konačna u upravnom postupku.

4. Dodeljivanje mesta za civilnu službu

- Kada je zahtev odobren, obveznik se upućuje u odgovarajuću ustanovu ili organizaciju koja je ovlašćena za civilnu službu. To mogu biti zdravstvene, socijalne, obrazovne i druge ustanove od opšteg društvenog značaja, a Ministarstvo odbrane kroz svoje teritorijalne organe vodi računa o tome da civilna služba bude u skladu sa zakonom.
- Obveznik je obavezan da se pojavi na naznačenom mestu u ustanovi ili organizaciji u određeno vreme, a nepojavljivanje bez opravdanja smatra se odustajanjem od prava na prigovor savesti.

5. Prava i obaveze tokom civilne službe

- Obveznik ima pravo na:
 - Redovno odsustvo od 10 dana tokom civilne službe.
 - Dodatno odsustvo za važne privatne potrebe, kao što su polaganje ispita, venčanje, rođenje deteta ili smrt člana porodice.
 - Nagrade u obliku odsustva za izuzetno zalaganje na poslu.

- Takođe, dobija naknadu za rad, troškove prevoza do mesta rada i dodatke za ishranu ukoliko obrok nije obezbeđen na radnom mestu.

6. Zabrane i disciplinske mere

- Tokom trajanja civilne službe, obveznik ne sme organizovati ili učestvovati u štrajkovima. Ukoliko prekrši radne dužnosti, može snositi disciplinske posledice koje mogu uključivati opomene ili, u ozbiljnijim slučajevima, prekid službe.
- U slučaju ozbiljnijih povreda (npr. učestvovanje u tučama ili konzumiranje alkohola tokom službe), obveznik može biti vraćen na vojnu službu bez prava na dalji prigovor savesti.

7. Odlaganje i prekid civilne službe

- Obveznik može tražiti odlaganje službe u posebnim slučajevima kao što su smrt u porodici, ozbiljne porodične ili materijalne okolnosti, zasnivanje radnog odnosa kao pripravnik, itd. Zahtev za odlaganje mora biti podnet sa odgovarajućom dokumentacijom.
- Ako obveznik više nije sposoban za rad (zbog zdravstvenih ili drugih razloga), može tražiti prekid službe, a u nekim slučajevima se može vratiti na vojnu obavezu, ukoliko to lično zatraži.

8. Prelazak u rezervni sastav

- Nakon uspešno završene civilne službe, obveznik se uvodi u rezervni sastav. U rezervi može biti pozvan na obuku ili vežbe u civilnoj zaštiti i drugim snagama odbrane, ali ne obavlja vojnu službu sa oružjem.

Ova procedura osigurava poštovanje prava na prigovor savesti, omogućavajući obveznicima da umesto vojne službe sa oružjem služe civilnu službu u skladu sa zakonom.

*solidarnost
je naša snaga*